

**METODIKA PŘÍPRAVY MĚSTSKÉHO PROGRAMU
PREVENCE KRIMINALITY
NA ROK 2009**

**Odbor prevence kriminality
Ministerstvo vnitra
2008**

OBSAH

	str.
1. Úvod	3
Městský program prevence kriminality	3
1.1 Cíle programu	4
1.2 Úrovně a typy projektů	5
2. Doporučený postup při přípravě Programu	6
2.1 Institucionální předpoklady.....	6
2.2 Aktualizace bezpečnostní analýzy města.....	7
2.3 Zpracování Programu	7
2.4 Schválení programu	8
2.5 Zpracování Žádosti o státní účelovou dotaci	8
3. Mechanismus přidělování dotací	9
Příloha č. 1 Harmonogram přípravy programu na rok 2009	11

ÚVOD

V souladu se **Strategií prevence kriminality na léta 2008 až 2011** dále jen „Strategie“) **je systém prevence kriminality v České republice založen na třech úrovních – republikové, krajské a městské.** Jednotlivé úrovně se liší svým teritoriálním vymezením, typem realizátorů, mírou kompetencí klíčových partnerů, postupy při zpracování analýz, zpracováním rozdílných koncepčních materiálů a způsoby vyhodnocování své činnosti. Liší se také nároky na personální obsazení a na míru zapojení a odpovědnosti zúčastněných subjektů.

Městskou úroveň tvoří síť velkých měst (nad 25 tisíc obyvatel), která za splnění stanovených podmínek¹ mají možnost, čerpat v období let 2009 až 2011 státní finanční prostředky z kapitoly Ministerstvo vnitra na realizaci **Městského programu prevence kriminality.**

1. MĚSTSKÝ PROGRAM PREVENCE KRIMINALITY

Urbanizace a koncentrace obyvatel ve velkých městech s sebou přináší větší počet příležitostí pro páchání trestných činů, velké množství obětí, kumulaci sociálně patologických jevů a kriminality a tedy i vyšší obavy z kriminality mezi občany.

Zkušenosti z praktické realizace preventivních programů ukázaly, že na tato rizika mohou samosprávy a spolupracující subjekty efektivněji reagovat tam, kde je vytvořena dostatečná institucionální infrastruktura organizací ingerujících do oblasti prevence kriminality², včetně silné a funkční obecní policie a Policie ČR.

---

¹ Podmínky :

- zřízení funkce manažera prevence kriminality na období platnosti městské koncepce;
- vytvoření pracovní skupiny prevence kriminality nejméně po dobu platnosti městské koncepce;
- zpracování bezpečnostní analýzy podle zadání Republikového výboru pro prevenci kriminality (dále jen „RVPPK“);
- zpracování Koncepce prevence kriminality města na období 2009 – 2011,
- vyčlenění finančních prostředků na realizaci Městského programu v minimální výši 20% celkových nákladů na program, který bude město realizovat;

² Může se jednat o nestátní neziskové organizace, církevní organizace, právní subjekty samosprávy nebo veřejné správy (domy dětí a mládeže, dětské domovy, školy) a další podnikatelské subjekty z oblasti bezpečnosti a prevence kriminality.

Strategie reaguje na výše uvedené skutečnosti tím, že do systému zařazuje **Městský program prevence kriminality** (dále jen „Program“), **který je zaměřen na koncepční řešení bezpečnostní situace a místních problémů spojených s trestnou činností a přestupků.**

Program je zpracováván na základě Koncepce prevence kriminality ve městě na léta 2009 až 2011 schválené zastupitelstvem města. Navazuje na dlouholeté zkušenosti získané v dosavadních programech prevence kriminality na místní úrovni, na ověřenou, propracovanou metodiku přípravy, zpracování i hodnocení, včetně metodiky a zásad pro poskytování dotací. Reaguje na výsledky sociologických šetření a výzkumů týkajících se pocitu bezpečí občanů, práce policie a jednotlivých oblastí prevence kriminality,

Program zahrnuje dílčí projekty, které, pokud je na ně žádána státní účelová dotace, musí být v souladu s prioritami Strategie. Příprava a realizace programu je založena na spolupráci samosprávy a Policie ČR. Města jsou příjemcem státní dotace a realizátorem programu³ a po dobu trvání Strategie mají možnost průběžně realizovat preventivní projekty investičního i neinvestičního charakteru směřující k řešení místních problémů. Metodická a konzultační pomoc je městům poskytována Ministerstvem vnitra – odborem prevence kriminality.

1.1 Cíle Programu

- ochrana lokálních komunit před kriminalitou,
- předcházení páčání trestné činnosti a omezování příležitostí k páčání trestné činnosti,
- posilování pocitu bezpečí občanů.

Prostředky k naplňování cílů:

---

³ Na realizaci dílčích projektů se mohou podílet i další subjekty na základě objednané služby městem.

- průběžné vyhodnocování bezpečnostní situace ve městě a na základě jeho výsledků příprava dílčích projektů reagujících na objektivně zjištěné bezpečnostní problémy,
- finanční zabezpečení Programu, včetně využití státní účelové dotace na realizaci projektů,
- podpora již existujících preventivních aktivit ve městě,
- spolupráce orgánů místní samosprávy s Policií ČR, s nestátními neziskovými organizacemi i dalšími subjekty podílejícími se na preventivních aktivitách, a jejich kooperace,
- uplatňování principů community policing v systému řízení Policie ČR, a prosazování metod community policing v praktické činnosti policie na místní úrovni,
- metodická a konzultační činnost ze strany odboru prevence kriminality MV, včetně systému vzdělávání pracovníků v oblasti prevence kriminality.

1.2 Úrovně a typy projektů

Při vytváření dílčích projektů a stanovování strategie působení na jednotlivé cílové skupiny je vhodné specifikovat, jedná-li se o preventivní aktivitu na primární, sekundární či terciární úrovni:

- **primární prevence** se zaměřuje na všechny občany (osvěta, informace, volnočasové aktivity),
- **sekundární prevence** na rizikové skupiny osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti, na sociálně patologické jevy (např. vandalismus, šikana, záškoláctví, povalečství, rasové konflikty apod.) a na příčiny kriminogenních situací (dlouhodobá nezaměstnanost, sociální chudoba apod.),
- **terciární prevence** se pak soustřeďuje na kriminálně narušené jedince a na prokriminální sociální prostředí.

Z hlediska charakteristik preventivních opatření a aktivit je třeba rozlišovat základní typy:

- **situační prevence** (specifická opatření, která znesnadňují páchaní trestné činnosti, zvyšují pravděpodobnost odhalení pachatele, snižují potencionální zisk z trestné činnosti),
- **sociální prevence** (vytváření aktivit zaměřených na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek prostředí, které produkuje pachatele trestné činnosti)⁴⁾,
- **informování občanů o možnostech a způsobech ochrany před trestnou činností** (prostřednictvím médií, přednášek, besed, letáků a poradenských služeb).

2. DOPORUČENÝ POSTUP K PŘÍPRAVĚ PROGRAMU

2.1 Institucionální předpoklady k realizaci programu

Podmínkou pro zařazení do městské úrovně prevence kriminality bylo vytvoření komise (pracovní skupiny) prevence kriminality, ve které jsou zastoupeni pracovníci, kteří se problematikou bezpečnosti a sociálně patologickými jevy profesionálně zabývají⁵ a pověření pracovníka zodpovědného za prevenci kriminality ve městě – manažera prevence kriminality⁶. Manažer a pracovní skupina odpovídají za přípravu, realizaci a hodnocení Programu.

Hlavním partnerem pro orgány samosprávy je Policie ČR, která odpovídá za zpracování podrobných analýz trestné činnosti, formulaci a iniciaci návrhů řešení identifikovaných problémů; její zástupci jsou členy pracovní skupiny (komise).

---

⁴ V praxi se jedná především o aktivity zaměřené na rizikové skupiny obyvatel, které vyžadují specializovanou péči a pomoc, zejména na problémovou mládež.

⁵ Doporučuje se následující složení pracovní skupiny: zástupce vedení města odpovědný za bezpečnost a prevenci, manažer prevence kriminality města, zástupci sociálního, školského, bezpečnostního odboru (oddělení), romský poradce, zástupce městské policie, zástupce Probační a mediační služby, zástupci Policie ČR (PIS Policie ČR a další dle potřeby) a další podle místních podmínek (např. NNO a církevní organizace). Při řešení zásadních problémů, přípravě programu a při zpracování koncepce se doporučuje zapojit do práce skupiny manažera prevence kriminality kraje a koordinátora prevence kriminality krajské správy Policie ČR.

⁶ Manažer je zároveň kontaktní osobou pro odbor prevence kriminality MV, Policii ČR a pro manažera prevence kriminality příslušného KÚ.

2.2 Aktualizace bezpečnostní analýzy města

Součástí přípravy ročních programů je aktualizace všech částí bezpečnostní analýzy, tzn. analýzy kriminality, sociálně - demografické a institucionální analýzy kraje.

Předpokladem je průběžné vyhodnocování statistik sledovaných typů trestné činnosti a využití podnětů Policie ČR ke zpracování návrhů preventivních opatření k řešení nově vzniklých problémů. Je třeba také sledovat a reagovat na sociálně - demografické ukazatele a posuzovat provázanost činností jednotlivých institucí, míru vzájemné informovanosti a kvalitu spolupráce.

2.3 Zpracování Programu

Při přípravě preventivních programů je efektivní komplexní přístup k řešení problémů. Doporučuje se, aby program využíval projekty z oblasti situační i sociální prevence i projekty týkající se informování občanů o možnostech ochrany před trestnou činností. Dílčí projekty programu města musí reagovat na vývoj trestné činnosti a dalších kriminálně rizikových jevů, sociálně - demografické změny apod.; může se jednat např. o komplexní řešení problému určené rizikové lokality města, pokračování již realizovaných projektů apod. Může se jednat o projekty reagující na Projekty, na které bude město žádat dotaci, vychází ze zpracované Koncepce a musí být v souladu s prioritami Strategie.

Důležitou podmínkou pro uskutečňování Městského programu a pro jeho trvání a udržitelnost jsou finanční prostředky, které je vhodné sdružovat. Vedle městských i krajských finančních zdrojů a finančních prostředků na rozvoj prevence kriminality z kapitoly MV je možné získávat další prostředky z grantů státních i nestátních a z fondů EU. Do programu je vhodné zapojit vedle orgánů samosprávy, státní správy, policie a nestátních neziskových organizací, zástupce podnikatelského sektoru, mimo jiné i jako potenciální sponzory některých aktivit, i občany samotné.

Za vytvoření programu odpovídá pracovní skupina a jmenovaný manažer preventivních aktivit ve městě. Při přípravě je nezbytná spolupráce se zástupcem Okresního ředitelství Policie ČR. Doporučuje se využít možnosti odborné asistence

konzultanta odboru prevence kriminality MV a spolupráce s manažerem prevence kriminality příslušného KÚ.

Každý dílčí projekt musí obsahovat:

- hlavní cíl, k němuž má projekt směřovat; stanovení vedlejších cílů,
- stanovení cílové skupiny,
- určení realizátora projektu (subjekt preventivního působení),
- výběr prostředků a metod k dosažení cíle /cílů a popis činnosti
- zpracování plánu (postupné kroky při řešení problému, úkoly a odpovědnost jednotlivých institucí), včetně časového harmonogramu realizace projektu,
- materiální a personální zabezpečení projektu,
- finanční rozpočet a ekonomické zdroje,
- stanovení kritérií a způsobu hodnocení projektu a způsobu kontroly,
- popis projektu.

2.4 Schválení programu

Konečnou verzi programu schvaluje městské zastupitelstvo nebo rada⁷. Tím se mu dostane závaznosti a může být financován z rozpočtu města, vyhodnocován a kontrolován.

2.5 Zpracování Žádosti o státní účelovou dotaci

Na základě schváleného programu a jeho finančního zabezpečení připraví manažer (pracovní skupina) Žádost o státní účelovou dotaci (dále jen „Žádost“).

Žádost je zpracována na standardizovaném formuláři uvedeném na webové adrese <http://www.mvcr.cz/clanek/programy-prevence-kriminality.aspx>, který, vedle základních identifikačních údajů, obsahuje údaj o celkových nákladech na projekty Programu s garancí finanční participace města, požadavek na výši dotace na realizaci Programu a seznam projektů seřazený podle priorit města. V Žádosti musí být zpracované hlavní bezpečnostní problémy, které budou řešeny v rámci Programu s odkazem na priority stanovené v Konceptci. Součástí Žádosti jsou dílčí projekty popsané na předepsaných formulářích (samostatně neinvestičního charakteru a projekty investiční). Mezi povinné přílohy patří:

- kopie usnesení Zastupitelstva nebo Rady o schválení Programu,

⁷ Doporučuje se schválení zastupitelstvem.

- čestné prohlášení o ukazateli dluhové služby města,
- čestné prohlášení o vypořádání dotací města poskytnuté Ministerstvem vnitra za předcházející rok,
- popis dílčího projektu v rozsahu 1-3 stran, včetně podrobného rozpisu položek,
- u projektů situační prevence musí být doloženo vyjádření Policie ČR.

Žádost na Ministerstvo vnitra předkládá a podepisuje statutární zástupce města a svým podpisem ji potvrzuje ředitel příslušného okresního ředitelství Policie ČR⁸. Na odbor prevence kriminality bude Žádost podána zároveň v tištěné formě v počtu 1 originál + 2 kopie a současně v elektronické podobě na CD nebo DVD⁹. Pro rok 2009 je termín podání žádosti stanoven na 15. února 2009 (rozhoduje razítko pošty nebo podatelny MV). Současně zasílá město 1 kopii Programu manažerovi prevence kriminality krajského úřadu a 1 kopii koordinátorovi prevence kriminality krajské správy Policie ČR.

3. MECHANISMUS PŘIDĚLOVÁNÍ DOTACÍ

3.1 Projekty programu posuzuje komise RVPPK pro výběr projektů, která je složena ze zástupců Ministerstva vnitra, Policejního prezidia ČR, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Rady vlády ČR pro záležitosti romské komunity a Probační a mediační služby.

Jednání komise se účastní manažeři prevence kriminality měst a příslušných krajských úřadů, kteří se vyjadřují k situaci ve městech a kraji a představují jednotlivé projekty. Komise posuzuje splnění podmínek, adekvátnost opatření a přiměřenost finančních nároků

---

⁸ V souvislosti se zaváděním Reformy Policie ČR se bude název okresního ředitelství P ČR měnit.

⁹ Současně zasílá město 1 kopii Programu manažerovi prevence kriminality krajského úřadu a 1 kopii koordinátorovi prevence kriminality krajské správy Policie ČR.

3.2 Doporučení komise o výši dotace na vybrané projekty schvaluje Republikový výbor pro prevenci kriminality.

3.3 Schválené projekty a přidělené dotace jsou oznamovány dopisem ředitelky odboru prevence kriminality MV primátorům/starostům měst. Elektronicky tuto informaci obdrží ředitelé krajských správ a ředitelé okresních ředitelství Policie ČR, ředitelé krajských úřadů a manažeři prevence kriminality ve městech a krajích. Současně budou informace vyvěšeny na webových stránkách Ministerstva vnitra.

Ministerstvo vnitra následně vydá *Rozhodnutí o poskytnutí dotace*, kterým stanovuje veškeré podmínky dotace (časové, věcné i finanční) a zajistí převod finančních prostředků příjemci dotace – městu.

3.4 Při použití prostředků dotace se město řídí, vedle příslušných právních předpisů, „Zásadami pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality pro rok 2009“ a podmínkami poskytnutí dotace stanovenými v *Rozhodnutí* vydaném Ministerstvem vnitra dle § 14 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

3.5 Podmínkou pro poskytnutí dotace je věcné vyhodnocení Programu a projektů, včetně finančního vypořádání dotací na projekty, kterým byla v předchozím roce přidělena dotace.

HARMONOGRAM PŘÍPRAVY PROGRAMU NA ROK 2009

Září 2008	Zpracování Metodiky přípravy Městského programu prevence kriminality a Zásad pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Městského programu prevence kriminality pro rok 2009. Provede OPK MV.
Říjen 2008	Schválení Zásad Republikovým výborem pro prevenci kriminality. Zajistí OPK MV
Listopad 2008	Výzva městům k realizaci Městského programu na rok 2008. Provede OPK MV.
Listopad 2008	Uspořádání pracovního semináře pro zástupce měst Obsahem pracovních jednání bude především: <ul style="list-style-type: none"> - příprava Programu - zásady poskytování státních účelových dotací, - formální a technické postupy podání žádosti o poskytnutí dotace a zpracování projektů, - individuální konzultace Obsahově a organizačně zajistí OPK MV.
Listopad/ 2008 Leden/ 2009	Příprava Programu včetně projektů – města. Konzultační činnost k přípravě Programu a projektů - OPK MV
Únor 2009	Zaslání Žádosti o poskytnutí dotace (program + projekty) na OPK MV. Současně zašle město 1 kopii programu manažerovi prevence kriminality KÚ a 1 kopii koordinátorovi prevence kriminality na krajskou správu Policie ČR. Provedou města - do 15. února 2009.
Březen 2009	Jednání Komise RVPPK pro výběr projektů Programu (dále jen komise) a doporučení pro RVPPK. Jednání RVPPK o doporučení komise a schválení dotací na Program proběhne do 31. března 2008. Provede OPK MV.
Duben 2009	Oznámení městům, krajským úřadům, SK Policii ČR a OŘ Policii ČR o schválených dotacích. Provede OPK MV – do 10. dubna 2008. Zaslání Rozhodnutí o poskytnutí dotace, včetně podmínek. Provede MV – do 31. dubna 2008.
Květen - červen 2009	Převod státní účelové dotace z kapitoly Ministerstvo vnitra do rozpočtů měst. Provede MV.
průběžně	Kontrola využití dotace. Provede MV a kontrolní orgány.

